

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АНТИКОРУПЦІЙНІ СТУДІЇ

МАГІСТЕРСЬКА ПРОГРАМА

КУРС

**СОЦІАЛЬНА НЕРІВНІСТЬ
І КОРУПЦІЯ**

2021/22

Ця програма стала можливою завдяки підтримці американського народу через Агентство Сполучених Штатів з міжнародного розвитку (USAID). Зміст цієї програми є виключною відповідальністю організації Грантоотримувача і необов'язково відображає погляди USAID чи Уряду Сполучених Штатів.

Контактна інформація:

Маргарита Чабанна
chabanna@ukma.edu.ua
Марія Мамедбекова
acrec.kma@gmail.com

Лектор курсу:

Світлана Оксамитна

Форма підсумкового контролю: індивідуальна дослідницька робота/проект

Усі письмові роботи надсилати на електронну адресу acrec.kma@gmail.com

Опис курсу:

Зміст курсу розкриває основні теоретичні засади та емпіричні результати дослідження взаємозв'язку соціальної нерівності і корупції у суспільстві. Передбачається знайомство зі змістом концептуальних положень, методами і результатами емпіричних досліджень причин і наслідків корупції, взаємозалежності між корупцією, соціальною нерівністю, зокрема економічною, освітньою, гендерною, суспільною довірою, інституційним устроєм суспільства та ефективністю урядування у розвинутих західних, незахідних та пострадянських суспільств.

РОЗКЛАД ЗАНЯТЬ

№	Тема	Дата	Час проведення	Форма заняття	Час
1	Вступ до курсу. Загальний огляд тематики курсу. Основні концепти: корупція, соціальна нерівність	13 січня (четвер)	18:00 - 20:50	Лекція	4 год.
2	Корупція як соціальне явище та соціальна поведінка: суть, причини та наслідки. Корупція з міждисциплінарного погляду. Вимірювання корупції. Стан корупції в Україні.	20 січня (четвер)	18:00 - 20:50		4 год.
3	Соціальна нерівність: поняття, типи, основні показники. Стан соціальної нерівності в Україні.	27 січня (четвер)	18:00 - 20:50		4 год.
4	Соціальна нерівність і корупція: яка (взаємо)залежність?	3 лютого (четвер)	18:00 - 20:50		4 год.
5	"Пастка нерівності" Еріка Усланера: Нерівність – Недовіра – Корупція – Нерівність.	10 лютого (четвер)	18:00 - 20:50		4 год.
6	Перехід від радянського/соціалістичного устрою до "пастки нерівності", недовіри і корупції у постсоціалістичних країнах. Приклад України.	17 лютого (четвер)	18:00 - 20:50		4 год.
7	Корупція, довіра та ефективність держави. Україна – суспільство без довіри?	24 лютого (четвер)	18:00 - 20:50	Семінар за методом "Сократів діалог"	4 год.
8	Тиждень самостійної роботи	10 березня (четвер)	18:00 - 20:50		4 год.
9	Історичні корені корупції: масова освіта, економічна нерівність і державна спроможність. Зв'язок між рівнем освіти та рівнем корупції.	24 березня (четвер)	18:00 - 20:50		4 год.
10	Освітня нерівність в Україні. (Не) корупційний доступ до усіх рівнів освіти.	31 березня (четвер)			4 год.
11	Соціальна нерівність і здоров'я. (Не) корупційний доступ до медичного забезпечення.	7 квітня (четвер)			4 год.
12	Гендерний вимір корупції. Вплив корупції на гендерну рівність.	14 квітня (четвер)			4 год.
13	Чи можливо розірвати замкнене коло нерівності і корупції? Яким країнам вдалося і завдяки чому?	21 квітня (четвер)			4 год.
14	Екзамен				4 год.

Веб-сайт курсу

Програма, анонси та навчальні матеріали будуть розміщені на веб-сайті ACREC: <https://acrec.org.ua/>

Оцінювання знань та вмінь студентів. Шкала оцінювання знань:

Шкала	Оцінка за національною шкалою	Визначення
A 91-100	відмінно	Дуже високий рівень знань із незначними помилками
B 81-90	добре	Дуже добре; більше ніж середній рівень знань, але з деякими помилками
C 71-80	добре	Добре; загалом гарна робота, але є достатня кількість помітних помилок
D 66-70	задовільно	Задовільно; але із значними недоліками
E 60-65	задовільно	Достатньо; досягнуті мінімальні критерії
F 30-59	незадовільно	Незадовільно; потрібна деяка додаткова робота
F 0-29	незадовільно	Неприйнятно; потрібна значна додаткова робота

ФОРМАТ РОБОТИ ПІД ЧАС АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ:

Курс розрахований на 60 навчальних аудиторних годин і складається з 15 занять.

Формат курсу передбачає проведення всіх аудиторних занять у формі семінарів, за методом «Сократів діалог». Щотижневі заняття відбуваються у формі колективного (за участю усіх присутніх студентів та викладача) обговорення змісту відповідної теми на підставі проаналізованих до заняття літературних джерел та підготовлених пропозицій і питань для обговорення. Кожне заняття відбувається за таким планом:

- ▷ Презентація (виступ) двох основних доповідачів (студентів) по темі семінарського заняття, які повинні представити узагальнення опрацьованих джерел до теми заняття, а також надати оцінку переконливості/непереконливості аргументації, яка була представлена авторами опрацьованих літературних джерел (наукових статей та розділів монографій). Крім того, доповідачі повинні означити необґрунтовані твердження, дискусійні моменти, питання для подальшого обговорення;
- ▷ Викладач на підставі представлених тез доповідачів ставить питання для обговорення всім студентам групи;
- ▷ Далі заняття відбувається за методом «Сократів діалог»;
- ▷ Наприкінці заняття викладач формує висновки.
Підготовка до занять передбачає прочитання кожним студентом/студенткою обов'язкової літератури у повному обсязі, а також вибіркоче знайомство з додатковою літературою, самостійний пошук даних, фактів, публікацій за тематикою семінару.

КОРОТКИЙ ОПИС ПІДСУМКОВОЇ РОБОТИ:

Індивідуальна дослідницька робота/проект. Обсяг індивідуальної дослідницької роботи/проекту – 15–20 тис. знаків (з пробілами).

Розподіл балів в межах курсу

Успішність оцінюється за максимальною кількістю балів – 100, які розподіляються таким чином:

- 👁️ **Робота протягом семестру – до 60 балів**, що включає:
  - ▷ участь у щотижневих семінарах з доповідями/презентаціями протягом семестру, дві доповіді **по 18 балів максимум кожна (всього 36 балів)**
  - ▷ активність у щотижневих семінарах (доповнення, коментарі, участь у дискусії), критичний аналіз виконання індивідуальної дослідницької роботи/проєкту колеґ(и) - **максимум 2 бали за кожне заняття (всього 24 бали)**
  - ▷ Виконання індивідуальної дослідницької роботи/проєкту та її презентація (складання іспиту) – **до 40 балів**.

Отримання додаткових балів:

Курс не передбачає можливості будь-яких додаткових форм завдань для отримання додаткових балів, крім тих, що передбачає програма.

Правила листування ел.поштою:

Прохання надсилати електронні листи лише в таких випадках:

- 1) щодо призначення додаткової індивідуальної консультації;
- 2) повідомлення про відсутність на занятті та причини;
- 3) прохання надіслати ще раз анонси, зміни до програми, розкладу чи інші додаткові матеріали курсу. Питання щодо роз'яснення матеріалів курсу, процедур занять чи підсумкового контролю просимо вирішувати після занять або під час індивідуальних консультацій.

ПЛАН КУРСУ

Соціальна нерівність і корупція

ТЕМА 1.

ВСТУП ДО КУРСУ

План

Загальний огляд тематики курсу.

Основні концепти: корупція, соціальна нерівність (нерівність результатів та нерівність можливостей, нерівність за доходом, освітою, гендером тощо), соціальна довіра, соціальні інститути, ефективне урядування.

Література

- Jancsics, David. Interdisciplinary Perspectives on Corruption 2014 // https://academicworks.cuny.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1190&context=gc_pubs
- Янчікс Д. Корупція з міждисциплінарної точки зору // <https://politikrytyka.org/2017/09/22/korupsiya-z-mizhdistsiplinarnoyi-tochki-zoru/>
- Uslaner, E. Corruption, Inequality, and the Rule of Law Cambridge University Press 2008. P. 6-17
- Dimant, E. and Tosato, G. Causes and Effects of Corruption: What Has Past Decade's Empirical Research Taught Us? A Survey. Journal of Economic Surveys (2017) Vol. 00, No. 0, pp. 1-22 // https://www.researchgate.net/publication/304113926_Causes_and_Effects_of_Corruption_What_has_Past_Decade%27s_Empirical_Research-Taught_Us_A_Survey
- Абель, П. Дослідження різної природи незаконних трансакцій в Україні / Абель Полезе // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2010. – No 3. – С. 53. // <http://stmm.in.ua/archive/ukr/2010-3/6.pdf>
- Стегній, О.Г. Феномен всеохоплюючої корумпованості в сучасному українському суспільстві. Український соціум, №1, 2012. // https://ukr-socium.org.ua/wp-content/uploads/2012/01/7-22_no-1_vol-40_2012_UKR.pdf
- Звіт Київського Міжнародного Інституту Соціології «Стан корупції в Україні», 2015. http://kiis.com.ua/materials/pr/20161602_corruption/Corruption%20in%20Ukraine%202015%20UKR.pdf

ТЕМА 2. КОРУПЦІЯ ЯК СОЦІАЛЬНЕ ЯВИЩЕ ТА СОЦІАЛЬНА ПОВЕДІНКА: СУТЬ, ПРИЧИНИ ТА НАСЛІДКИ. КОРУПЦІЯ З МІЖДИСЦИПЛІНАРНОГО ПОГЛЯДУ. ВИМІРЮВАННЯ КОРУПЦІЇ. СТАН КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ.

Література

- Jancsics, David. Interdisciplinary Perspectives on Corruption 2014 // https://academicworks.cuny.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1190&context=gc_pubs
- Янчікс Д. Корупція з міждисциплінарної точки зору // <https://politykyka.org/2017/09/22/korupsiya-z-mizhdistsiplinarnoyi-tochki-zoru/>
- Uslaner, E. Corruption, Inequality, and the Rule of Law Cambridge University Press 2008. P. 6-17
- Dimant, E. and Tosato, G. Causes and Effects of Corruption: What Has Past Decade's Empirical Research Taught Us? A Survey. Journal of Economic Surveys (2017) Vol. 00, No. 0, pp. 1-22 // https://www.researchgate.net/publication/304113926_Causes_and_Effects_of_Corruption_What_has_Past_Decade%27s_Empirical_Research-Taught_Us_A_Survey
- Абель, П. Дослідження різної природи незаконних трансакцій в Україні / Абель Полезе // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2010. – № 3. – С. 53. // <http://stmm.in.ua/archive/ukr/2010-3/6.pdf>
- Стегній, О.Г. Феномен всеохоплюючої корумпованості в сучасному українському суспільстві. Український соціум, №1, 2012. // https://ukr-socium.org.ua/wp-content/uploads/2012/01/7-22_no-1_vol-40_2012_UKR.pdf
- Звіт Київського Міжнародного Інституту Соціології «Стан корупції в Україні», 2015. http://kiis.com.ua/materials/pr/20161602_corruption/Corruption%20in%20Ukraine%202015%20UKR.pdf

ТЕМА 3.

СОЦІАЛЬНА НЕРІВНІСТЬ: ПОНЯТТЯ, ТИПИ, ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ.

План

Стан соціальної нерівності в Україні. Надмірна (несправедлива) нерівність та її наслідки. Інституційні умови відтворення соціальної нерівності. Чи можемо довіряти індексу Джині як показнику глибини нерівності в Україні?

Література

- Бабенко С. Соціальна нерівність в оцінках населення України (за результатами міжнародного дослідження ISSP 2009 року) / Світлана Бабенко / За ред. О. Іващенко. – К.: Інститут соціології НАН України, Київський міжнародний інститут соціології, Інститут політики, центр «Соціальні індикатори», 2009. – С. 4-30.
- Лібанова Е.М. Нерівність в українському суспільстві: витоки та сучасність // Економіка України. – 2014. – № 3. – С. 4-19.
- Лібанова Е.М. Надмірна соціально-економічна нерівність: головний виклик для українського суспільства // Вісник Національної академії наук України. – 2017. – № 5. – С. 22-25.
- Симончук О.В. Класові нерівності в українському суспільстві // Соціальні нерівності: сприйняття українським суспільством (заключний звіт). Харків-2018. – Р. 15. – С. 194-234.
- Оксамитна С. Інституціональне середовище відтворення соціальної нерівності // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2010. – № 4. – С. 4-25.
- Оксамитна С. Освітня нерівність за місцем проживання та типом освітнього закладу / В.Мулявка, С.Оксамитна // Наукові записки НаУКМА, 2015. – С. 9-19.

ТЕМА 4. СОЦІАЛЬНА НЕРІВНІСТЬ І КОРУПЦІЯ: ЯКА (ВЗАЄМО) ЗАЛЕЖНІСТЬ?

План

Чи впливає корупція на нерівність та бідність?
Порівняльні дослідження нерівності та корупції.
Вплив корупції на економічне зростання.

Література

- Мазярчук, В., Федько І. Вплив корупції на економічне зростання // https://feao.org.ua/wp-content/uploads/2016/10/FEAO_Corruption_Economy_A5_short_final.pdf
- Скільки коштує суспільству корупція. Аналітична записка. 2016 // https://ces.org.ua/wp-content/uploads/2016/07/How-much-does-Corruption-Cost-Ukraine_Research-Paper.pdf
- Україна. Корупція і економічне зростання. 2015. Міжнародний валютний фонд.
- Income Inequality And The Level Of Corruption In Europe: Specific Of Post-Communist Countries // <https://www.oecd.org/corruption/integrity-forum/academic-papers/Basna.pdf>
- You, Jong-sung and Sanjeev Khagram. 2005. "A Comparative Study of Inequality and Corruption," *American Sociological Review*, 70:136– 157.
- Gupta, Sanjeev, Hamid R. Davoodi, and Rosa Alonso-Terme. 2002. Does Corruption Affect Income Inequality and Poverty? *Economics of Governance* 3(1):23-45 // https://www.researchgate.net/publication/24054187_Does_Corruption_Affect_Income_Inequality_and_Poverty
- Zúñiga, N. Correlation between corruption and inequality // <https://www.u4.no/publications/correlation-between-corruption-and-inequality.pdf>

ТЕМА 5: “ПАСТКА НЕРІВНОСТІ” ЕРІКА УСЛАНЕРА: НЕРІВНІСТЬ – НЕДОВІРА – КОРУПЦІЯ – НЕРІВНІСТЬ

Література

- 👁 Uslaner, E. Corruption, Inequality, and the Rule of Law Cambridge University Press 2008. P. 23-92.

План

Довіра як складова-посередник між нерівністю і корупцією. Крос-культурні особливості “пастки нерівності”.

ТЕМА 6: ПЕРЕХІД ВІД РАДЯНСЬКОГО/ СОЦІАЛІСТИЧНОГО УСТРОЮ ДО “ПАСТКИ НЕРІВНОСТІ”, НЕДОВІРИ І КОРУПЦІЇ У ПОСТСОЦІАЛІСТИЧНИХ КРАЇНАХ

План

Перехід від радянського/соціалістичного устрою до “пастки нерівності”, недовіри і корупції у постсоціалістичних країнах. Приклад України.

Література

- Uslaner, E. Corruption, Inequality, and the Rule of Law Cambridge University Press 2008. P. 94-120.

ТЕМА 7: КОРУПЦІЯ, ДОВІРА ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ДЕРЖАВИ. УКРАЇНА – СУСПІЛЬСТВО БЕЗ ДОВІРИ?

Література

- Ротштейн Б. Коррупция и общественное доверие: почему рыба гниет с головы // <https://cyberleninka.ru/article/n/korruptsiya-i-obschestvennoe-doverie-pochemu-ryba-gniet-s-golovy/viewer>
- Меркулова Т.В., Дзюба Д.А. Анализ взаимосвязи межличностного доверия и социально-экономических показателей // Вісник Харківського національного університету. Серія "Економічна", випуск 92, 2017 //
- Головаха Євген. Соціальний цинізм і анонія в українському суспільстві: загальна динаміка і останні зміни / Є. Головаха // Українське суспільство: моніторинг соціальних змін. №1, 2014 http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=A SP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=ukrsoc_2014_1%281%29__6
- Rothstein, B. The Quality of Government. Corruption, Social Trust, and Inequality in International Perspective The University of Chicago Press, Chicago 2011
- Проценко В. Приборкати «Левіафана», або Як змусити державу працювати. Продовження «Чому нації занепадають» // <https://voxukraine.org/longreads/why-nations-fail/index.html>
- Проценко В. Прокляття «сильної руки»: чому українці не люблять капіталізм // <https://voxukraine.org/uk/proklyattya-silnoyi-ruki-chomu-ukrayintsi-ne-lyublyat-kapitalizm/>
- Проценко В. Економіка інтересів: як суспільство недовіри руйнує власні шанси на зміни // <https://voxukraine.org/uk/ekonomika-interesiv-yak-suspilstvo-nedoviri-rujnuye-vlasni-shansi-na-zmini/>

ТЕМА 8. ТИЖДЕНЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Завдання

Сформулювати тему і основні дослідницькі запитання індивідуальної дослідницької роботи/ проекту. Знайти відповідну літературу.

ТЕМА 9. ІСТОРИЧНІ КОРЕНІ КОРУПЦІЇ: МАСОВА ОСВІТА, ЕКОНОМІЧНА НЕРІВНІСТЬ І ДЕРЖАВНА СПРОМОЖНІСТЬ

План

Історичні корені корупції: масова освіта, економічна нерівність і державна спроможність. Зв'язок між рівнем освіти та рівнем корупції.

Література

- 👁 Uslaner, E. The Historical Roots of Corruption. Mass Education, Economic Inequality, and State Capacity. Cambridge University Press 2017
- 👁 Проценко В. Економіка страждань і несправедливості: як українці перетворилися на «ліву» націю // <https://voxukraine.org/uk/ekonomika-strazhdan-i-nespravedlivosti-yak-ukrayintsi-peretvorilisya-na-livu-natsiyu/>
- 👁 Проценко В. Антологія популізму: дійсна причина народної любові та ефективна зброя проти українських популістів // <https://voxukraine.org/longreads/populism/index.html>

ТЕМА 10. ОСВІТНЯ НЕРІВНІСТЬ В УКРАЇНІ. (НЕ)КОРУПЦІЙНИЙ ДОСТУП ДО УСІХ РІВНІВ ОСВІТИ.

Література

- 👁️ Діагностика сектору дошкільної освіти. Звіт за результатами комплексного дослідження. (2013). Отримано з http://eura.org.ua/wp-content/uploads/2010/01/ERA_-Діагностика-сектору-дошкільної-освіти_аналітичний-звіт_лютий-20131.pdf
- 👁️ Звіт за результатами соціологічного дослідження “Як ставляться до зовнішнього незалежного оцінювання його учасники”. (2016). Фонд “Демократичні ініціативи” імені Ілька Кучеріва. Отримано з <https://dif.org.ua/uploads/pdf/184407976587ca441131186.32222902.pdf>
- 👁️ Лібанова, Е. М. (Ред.). (2009). Бідність та нерівні можливості дітей в Україні. Київ: Інститут демографії та соціальних досліджень НАН України, Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ), Український центр соціальних реформ.
- 👁️ Оксамитна, С. (2015) Тип школи та місце проживання як чинники диференціації результатів зовнішнього незалежного оцінювання. *Грані*, 5 (121), 46–52.
- 👁️ Хобзей, П. (2003). Рівний доступ дітей до початкової освіти. Стратегія реформування освіти в Україні: Рекомендації з освітньої політики (сс. 43–56). Київ: «К.І.С.».
- 👁️ OECD (2017). OECD Reviews of Integrity in Education: Ukraine 2017. Paris: OECD.

ТЕМА 11.

СОЦІАЛЬНА НЕРІВНІСТЬ І ЗДОРОВ'Я

План

Соціальна нерівність і здоров'я. (Не)корупційний доступ до медичного забезпечення. Корупція і неформальні платежі в сфері охорони здоров'я в Україні.

Література

- Tetiana Stepurko, Milena Pavlova, Wim Groot <https://www.emeraldinsight.com/doi/abs/10.1108/978-1-78635-445-720161014> "Informal Payments in Health Care The Handbook of Business and Corruption: Cross-Sectoral Experiences" 2017. P. 305-327 // <http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/12209/Stepurko%20Pavlova%20Groot%20Informal%20payments%20Handbook%20of%20Business%20and%20Corruption.pdf?sequence=1>
- "Patterns of informal patient payments in Bulgaria, Hungary and Ukraine: a comparison across countries, years and type of services
- T Stepurko, M Pavlova, I Gryga, P Gaál, W Groot Health policy and planning 32 (4), 453-466 // <https://academic.oup.com/heapol/article/32/4/453/2593595>
- Evidence on Corruption in Public Procurements in Healthcare and the Implications for Policy
- J Schipperges, M Pavlova, T Stepurko, P Vincke, W Groot The Informal Economy in Global Perspective, 293-317 To pay or not to pay? A multicountry study on informal payments for health-care services and consumers' perceptions
- T Stepurko, M Pavlova, I Gryga, W Groot Health Expectations 18 (6), 2978-2993 Informal payments for health care services: The case of Lithuania, Poland and Ukraine
- T Stepurko, M Pavlova, I Gryga, L Murauskiene, W Groot Journal of Eurasian Studies 6 (1), 46-58 Informal payments for health care services—corruption or gratitude? A study on public attitudes, perceptions and opinions in six central and eastern european countries
- T Stepurko, M Pavlova, I Gryga, W Groot Communist and Post-Communist Studies 46 (4), 419-431

ТЕМА 12. ГЕНДЕРНИЙ ВИМІР КОРУПЦІЇ

План

Вплив корупції на гендерну рівність. Гендерні відмінності у (не)корупційній поведінці.

Література

- 👁 Корупція очима жінок і чоловіків. 2018. Програма розвитку ООН в Україні // https://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/library/democratic_governance/corruption_in_the_eyes_of_women_and_men.html
- 👁 Sung, H-E. Fairer Sex of Fairer System? Gender and Corruption Revisited Article in Social Forces December 2003 82(2). P. 703-723 // https://www.researchgate.net/publication/233816917_Fairer_Sex_of_Fairer_System_Gender_and_Corruption_Revisited
- 👁 Frédéric Boehm Are men and women equally corrupt? (2015)
- 👁 Gender and Corruption: Lessons from Laboratory Corruption Experiments February 2011 European Journal of Development Research 23:59-71
- 👁 Rivas, F. An Experiment on Corruption and Gender. Bulletin of Economic Research 65: 1, 2013, p. 10-42.

ТЕМА 13. ЧИ МОЖЛИВО РОЗІРВАТИ ЗАМКНЕНО КОЛО НЕРІВНОСТІ І КОРУПЦІЇ?

План

Чи можливо розірвати замкнене коло нерівності і корупції? Яким країнам вдалося і завдяки чому?

Література

- 👁 Uslaner, E. Corruption, Inequality, and the Rule of Law Cambridge University Press 2008
- 👁 Uslaner, E. The Historical Roots of Corruption. Mass Education, Economic Inequality, and State Capacity. Cambridge University Press 2017

**ТЕМА 14, 15, 16.
ПРЕЗЕНТАЦІЇ
ІНДИВІДУАЛЬНИХ
ДОСЛІДНИЦЬКИХ РОБІТ/
ПРОЄКТІВ (ІСПИТ).**

Додаткова література

- 👁 Головаха Є. Інституціональні зміни в Україні: шлях до кризи і шляхи виходу з неї // Українське суспільство. Двадцять років незалежності. Соціологічний моніторинг. – К., 2011. – С. 36-54.
- 👁 Оксамитна С. Міжгенераційна класова і освітня мобільність. – К., 2011.
- 👁 Оксамитна С. Освітня нерівність в українському суспільстві: соціальні детермінанти освітніх переходів / С.Оксамитна, Л.Хоменко // Наукові записки НаУКМА, 2017. – Т. 196. Соціологічні науки. – С. 13-18.
- 👁 Симончук О.
"http://www.simonchuk.kiev.ua/
Динамука_2011.pdf" Динаміка соціально-класової структури у пострадянській Україні / О. Симончук // Українське суспільство. Двадцять років незалежності. Соціологічний моніторинг. — Т. 1. Аналітичні матеріали / За ред. В. Ворони, М. Шульги. — К. : Інститут соціології НАН України, 2011. — С. 68–83.
- 👁 Соціальні нерівності: сприйняття українським суспільством (заключний звіт). Харків-2018.
- 👁 Fisman, Ray and Miriam A. Golden 2017 Corruption: What Everyone Needs to Know. New York: Oxford University Press
- 👁 Mungiu-Pippidi, A. The Good, the Bad and the Ugly: Controlling Corruption in the European Union, 2013 // <https://www.againstcorruption.eu/wp-content/uploads/2013/03/ANTICORRP-Policy-Paper-on-Lessons-Learnt-final.pdf>
- 👁 Копистира А. М. Причини корупції в країнах європейського союзу
- 👁 Actual problems of international relations. Release 119 (part I). 2014
- 👁 Коррупция довлеет над постсоветским пространством <https://iq.hse.ru/news/177666190.html>
- 👁 You, Jong-sung. 2015. Democracy, Inequality, and Corruption. New York: Cambridge University Press.
- 👁 Rothstein, B., Holmberg, S. Correlates of corruption working paper series 2014 https://qog.pol.gu.se/digitalAssets/1510/1510617_correlates-of-corruption.pdf
- 👁 Сапелкін Ю. Корупція в Україні: сутність, умови існування, механізми протидії. Інститут соціології НАН України, 2016.
- 👁 Общество без доверия. Институт социологии НАН Украины. 2014.

ВИКЛАДАЧКА КУРСУ

Оксамитна Світлана

Миколаївна —

докторка соціологічних наук, професорка кафедри соціології Факультету соціальних наук та соціальних технологій Національного університету «Києво-Могилянська Академія», наукова співробітниця відділу соціальних структур Інституту соціології академії наук України. Членкиня Вченої Ради НаУКМА.

Контактна інформація: oksamyt@ukma.edu.ua

#acrecstudy

Київ